

Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Öğretimi Üzerine Bir Değerlendirme

Aşlı UYSAL¹

Sena ZORPUZAN²

Öz

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan tezlerin incelenmesi amacı ile yapılan bu çalışma nitel bir çalışmadır. Araştırmada 01.04.2021 ve 15.04.2021 tarihleri arasında Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi'nden ulaşılabilen tezler incelenmiştir. Tezlerin incelenmesi sırasında doküman analizi kullanılmıştır. Verilerin analizi lisansüstü tezlerde; “tür, yıl, üniversite, ana bilim dalı/enstitü, yöntem, desen, veri toplama araçları” başlıklarına göre gerçekleştirilmiştir. Analiz sonucunda ortaya çıkan bulgulara göre 47 yüksek lisans, 19 doktora tezi olmak üzere toplam 66 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Ulaşılan bu tezlerden en fazla tezin 2019 yılında yazıldığı, en fazla tez yazılan üniversitenin Gazi Üniversitesi olduğu, tezlerin en fazla Türkçe eğitimi ana bilim dalında ve eğitim bilimleri enstitüsünde yazıldığı tespit edilmiştir. Tezlerde en fazla nitel ve karma yöntemlerin, en fazla doküman incelemesi deseninin, ve veri toplama aracı olarak da en çok dokümanların kullanıldığı belirlenmiştir. Ulaşılan bütün bu sonuçlar

¹ Öğretim Görevlisi, Gazi Üniversitesi, Ankara, a.uysal@gmail.com Orcid ID: 0000-0002-7866-5526

² Gazi Üniversitesi, Ankara, sena.zorpuzan@gmail.com Orcid ID:0000-0002-2981-6017

Geliş Tarihi: 09.09.2021-Kabul Tarihi: 23.09.2021

Kaynak Gösterme: Uysal, A., ve Zorpuzan, S. (2021). Yabancılara Türkçe Öğretiminde Yazma Becerisinin Öğretimi Üzerine Bir Değerlendirme. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(2), 251-283.

DOI: 10.17932/IAU.TOMER.2016.019/tomer_v06i2005

literatürdeki çalışmalarla karşılaştırılmış ve yabancılara Türkçe öğretimi alanında yazma becerisinin öğretimine yönelik çalışmaların daha da artırılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: *Yabancılara Türkçe Öğretimi, Yazma Eğitimi, Lisansüstü Tezler.*

An Evaluation Teaching on of Writing Skills in Turkish Teaching to Foreigners

Abstract

This study, which was conducted with the aim of examining the theses written about the education of writing skills in teaching Turkish to foreigners, is a qualitative study. In the research, theses that can be accessed from the National Thesis Center of the Higher Education Institution between 01.04.2021 and 15.04.2021 were examined. Document analysis was used during the investigation of theses. The analysis of data in postgraduate theses; It was carried out according to the titles of "type, year, university, department/institute, method, design, data collection tools". According to the findings obtained as a result of the analysis, a total of 66 postgraduate theses, including 47 master's and 19 doctoral theses, were reached. It has been determined that the most theses were written in 2019, Gazi University was the university with the most theses, and the theses were mostly written in the department of Turkish education and the institute of educational sciences. It was determined that the qualitative and mixed methods, the most document analysis design, and the most documents were used as data collection tools in the theses. All these results were compared with the studies in the literature and it was concluded that the studies on writing education in the field of teaching Turkish to foreigners should be increased.

Key words: *Teaching Turkish To Foreigners, Writing Education, Postgraduate Theses.*

Giriş

Yabancı dil öğretiminde temel amaç öğrenenlerin hedef dilin sistematığı içinde söz varlığı öğelerinden etkin bir şekilde yararlanarak temel dil becerilerini kullanabilmelerini sağlamaktır. Çünkü Karatay (2011, s. 21) bireylerin bir dilde yeterli olma durumlarını anlama ve anlatmaya dayalı olan dil becerilerini aktif kullanabilmesiyle değerlendirir. Anlama becerileri olarak adlandırılan okuma ve dinleme becerisi var olan durumları anlama ve kavrama; anlatma becerileri olarak da isimlendirilen yazma ve konuşma becerisi ise duygu ve düşünceleri ifade etmek, iletişim kurmak için bir yaratma sürecidir. Temel dil becerileri arasında “pek çok üst düzey zihinsel beceriyi kapsayan” (Altunbay, 2019, s. 88) ve “diğer becerilere göre daha geç gelişen ve zor bir beceri olarak algılanan” (Maltepe, 2006, s. 5; Durmuş, 2013, s. 208) yazma zihnimizdeki yapılandırılmış bilgi, düşünce, duygu ve istekleri belirli kurallar çerçevesinde yazılı olarak ifade etme çabalarıdır (Güneş, 2007, s. 158).

Yabancı dil öğretiminde yazma eğitimi 1980’li yıllarda özel bir bilim alanı olarak ortaya çıktığından beri birçok yazma becerisini temel alan çok sayıda yaklaşım ortaya çıkmıştır. Bu yaklaşımların dil yapılarını temel alan yaklaşım, işlevsel yaklaşım, yaratıcı yaklaşım, süreç yaklaşımı, içerik odaklı yaklaşım, tür ve bağlamı temel alan yaklaşım olduğu belirtilmektedir. Ayrıca yabancı dilde yazma becerisinin geliştirilmesi amacıyla birçok farklı yöntem ve teknik de kullanılmaktadır. Bu yaklaşımların, yöntem ve tekniklerin kullanılması dil öğrenenlerin yazma becerisini geliştirmeye yardımcı olmaktadır (Hyland, 2003, s. 2).

Dil öğrenenlerin bir konuyu yazılı anlatım kurallarına uygun bir şekilde anlatmaları beklendiğinde; yazmaktan korkmakta ve kendilerini etkili ve doğru bir şekilde ifade edememekte (Hamaratlı, 2015), fikir üretememekte, taslak oluşturmada ve düzenlemede sorunlarla karşılaşmakta (Cahyadi ve Muhammed, 2020, s.149) motivasyon eksikliği yaşamaktadır (Hamaratlı, 2015). Alan yazında yazma becerisine yönelik olarak yapılan çalışmalarla bu sorunlara çözümler üreten uygulamaların oluşturulması beklenmektedir. Yabancı ve yerli alan yazında yabancı dilde yazma becerisine yönelik birçok çalışma bulunmaktadır.

Yabancı dilde yazma becerisi üzerine yapılan araştırmalar ERİC veri tabanı üzerinden araştırıldığında son beş yılda toplam 23,417 araştırma yapıldığı görülmüştür. Web of Science üzerinden yapılan literatür taramasında 2,160 çalışma tespit edilmiştir. İkinci ve yabancı dilde yazma becerisi anahtarlarıyla taranan literatürde yazma becerisi ve öğretim yöntem teknikleriyle (Mbeudeu, 2017; Yang, 2020; Cahyadi ve Muhammed, 2020; Huahui, 2018; Huang ve Zhang, 2020; Chen, 2017; Forbes, 2019; Bartan, 2017; Hojnacki, 2018; Dobao, 2020; Krulatz ve Iversen, 2020; Uzun ve Topkaya, 2018; Kafipour, Mahmoudi ve Khojasteh, 2018, Zengin, 2019) öğrenci öğretmen tutumları ve yazma kaygılarıyla (Teng, Sun, Xu; 2018; Menke ve Anderson,2019; Saeli ve Cheng, 2019; Barkanyi ve Couto, 2017; Mulyono, Rizky, Warni ve Suryuputro, 2020; Yuan ve Sun, 2018; Ekmekçi, 2018) dil kullanımı durumlarıyla (Paqout, 2017; Marzec ve Stawiarska, 2019; Kaya Bölükbaş ve Yılmaz, 2018; Jin, Su ve Lei, 2020; Bourina ve Dunaeva, 2019) yazma becerisinin konu alındığı çalışmalar tespit edilmiştir. Bu taramada yazma

becerisini geliştirmeye yönelik olan çalışmaların sayıca fazla olduğu gözlemlenmiştir. YÖKTEZ üzerinden yapılan literatür taramasında yazma becerisinin cinsiyet, yaş, eğitim alınan süre, dili öğrenme amacı, hedef dilde yayın okuma, ders dışı yazma çalışmaları yapma, hedef dilde yazılı iletişim kurma, öz yeterlilik algısı, kullanılan stratejiler, yazmaya yönelik tutumlar, öğrencilerin sahip olduğu ana dilin özellikleri, alfabe farklılıkları, yazma becerisine yönelik verilen eğitimlerde kullanılan yöntem ve teknikler, akran değerlendirmesi, geri bildirim gibi değişkenler açısından ele alındığı birçok araştırma tespit edilmiştir (Öztürk, 2006; Büyükkiz, 2011; Uzun, 2015; Demir, 2017; Şimşek 2017; Ekinci, 2018; Kadan, 2020; Karabulut, 2020).

Türkiye’de alan eğitimiyle ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde temel eğilimleri belirlemeye yönelik çalışmaların son zamanlarda öne çıktığı görülmektedir (Bozkurt ve Uzun, 2015, s. 2). Bu çalışmalardan bazılarının tüm alan yazını kapsadığı, (Varışoğlu, Şahin ve Göktaş, 2013; Aktaş ve Uzuner Yurt, 2015; Taş ve Okur, 2015; Akyüz, Avcı, Almaz ve Daşöz, 2011; Sevim ve İşcan, 2012; Yağmur-Şahin, Kana ve Varışoğlu, 2013; Büyükkiz, 2014; Sevim ve Özdemir-Erem, 2012; Bozkurt ve uzun, 2015) bazılarının özel bir konu alanına odaklandığı (Balcı, 2012; Çoşkun, Özçakmak, Balcı, 2013; Doğan ve Özçakmak, 2014; Akaydın ve Çeçen, 2015; Kaldırım ve Tavşanlı, 2018; Göçer ve Arslan, 2018; Göçer ve Arslan, 2018; Şahin, 2019; Erol, 2021) görülmektedir.

Bu çalışmada yabancılara Türkçe öğretimi alanında yazma becerisi üzerine yazılmış olan tezlerin tür, yıl, üniversite, ana bilim dalı/enstitü, konu, yöntem, desen ve veri toplama araçları ulamlarında incelenmesi

amaçlanmaktadır. Araştırma sonuçlarından hareketle yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik yapılan çalışmalara geniş bir bakış açısıyla bakılarak genel eğilimler, alan yazındaki eksik ve geliştirilmesi gereken alanlar tartışılacaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. Tezlerin türlere göre dağılımı nasıldır?
2. Tezlerin yıllara göre dağılımı nasıldır?
3. Tezlerin yapıldığı üniversitelere, ana bilim dallarına ve enstitülere göre dağılımı nasıldır?
4. Tezlerin konularına göre dağılımı nasıldır?
5. Tezlerin kullanılan araştırma yöntemlerine ve desenlerine göre dağılımı nasıldır?
6. Tezlerin kullanılan veri toplama araçlarına göre dağılımı nasıldır?

Yöntem

Bu başlık altında araştırmanın desenine, araştırma materyaline, veri toplama araçlarına, verilerin analizine, araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğine yönelik bilgiler verilmiştir.

Araştırma Modeli

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan lisansüstü tezlerin incelenmesini amaçlayan bu araştırma nitel bir çalışmadır. Nitel araştırmalarda, algıları ve olayları doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül olacak şekilde ortaya koymak için gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi yöntemlerle veriler toplanabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Nitel araştırmalar zengin ve bütüncül içerikler sunmaktadırlar (Miles ve Huberman, 2016). Bu açıdan bu araştırmada

yabancılara Türkçe eğitimi alanında yazma becerisi ile ilgili yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesinde doküman incelemesi yöntemine başvurulmuştur. Doküman incelemesi yöntemi, araştırılması amaçlanan olgulara ve olaylara yönelik bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Bu bağlamda bu çalışmada yabancılara Türkçe eğitimi alanındaki lisansüstü tezlerin bütüncül olarak değerlendirilmesini sağlamak için Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi'ndeki ulaşılabilir nitelikteki yabancılara Türkçe eğitiminde yazma becerisi konulu tezler, birer doküman olarak incelemeye alınmıştır.

Araştırma Materyali

Araştırmanın dokümanlarını çalışma kapsamında 2021 yılına kadar yabancılara Türkçe öğretiminde yazma eğitimi alanında yazılan YÖK Ulusal Tez Merkezi'nde 01.04.2021 tarihine kadar dijital olarak erişilebilen lisansüstü tezler oluşturmaktadır. Araştırmaya, doğrudan yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimi ile ilgili yapılmış 66 lisansüstü tez dahil edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimi bağlamında yapılan lisansüstü tezleri incelemek amacıyla 01.04.2021 ve 15.04.2021 tarihleri arasında YÖK Ulusal Tez Merkezi taranmış ve erişilen lisansüstü tezler dijital ortama aktarılarak incelenmiştir. Tezlerin belirlenmesi noktasında yabancılara Türkçe öğretimi ve yazma eğitimi ile ilişkili olma ön şartı aranmıştır. Söz konusu tezlere ulaşmak için tarama sırasında “yabancılara Türkçe öğretimi, yazma eğitimi, yazma becerisi, yazma” gibi

farklı anahtar kelimeler kullanılmış ve ulaşılan tezler incelenerek araştırma konusuna uygun olanlar seçilmiştir.

Araştırmada erişilen tezlerin incelenmesi sırasında “tür, yıl, danışman unvanı, üniversite, ana bilim dalı/enstitü, konu, yöntem, desen, veri toplama araçları” başlıkları oluşturularak tezler betimsel analiz çerçevesinde incelenmiştir. Betimsel analiz türünde hedef, ulaşılan bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış olacak biçimde okuyucuya vermektir. Bunun için öncelikle ulaşılan veriler sistemli bir şekilde betimlenir ve sonrasında yapılan betimlemeler yorumlanarak sonuca varılır (Yıldırım, Şimşek, 2018).

Verilerin analiz edilme sürecinde güvenilirliğin sağlanması için araştırmacılar belirlenen başlıkları esas alarak ayrı ayrı inceleme yapmışlardır. Her bir araştırmacı incelemesini bitirdikten sonra iki araştırmacı bir araya gelerek ulaşılan bulgular üzerindeki benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmiş gerektiğinde üçüncü bir uzmana başvurulmuştur. Buna ek olarak verilerin aktarılabilişliğini kolaylaştırmak için frekans dağılımlarının ve yüzdelerinin bulunduğu tablolar oluşturulmuştur.

Bulgular

Yapılan araştırma sonucunda ulaşılan bulgular inceleme başlıklarına göre tablolaştırılarak aşağıda sunulmuştur.

Araştırmanın “Tür” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 1’de yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretilmesiyle ilgili yazılan ve türlerine göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 1. Lisansüstü tezlerde tür dağılımı

Tez Türü	f	%
Yüksek Lisans	47	71,21
Doktora	19	28,78
Toplam	66	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilen çalışmalar incelendiğinde araştırmaya dahil edilen 66 lisansüstü tezden 47’sinin (%72,21) yüksek lisans tezi, 19’unun (28,28) doktora tezi olduğu görülmektedir. Ulaşılan verilerden tezlerin büyük bölümünün yüksek lisans tezi olduğu söylenebilir. Üniversitelerde yüksek lisans programlarının doktora programlarına göre daha fazla olması ve daha fazla öğrenci alması bu durumun nedeni olabilir.

Araştırmanın “Yıl” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 2’de yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve yıllara göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 2. Lisansüstü tezlerde yıl dağılımı

Tez Yılı	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
2006	1	-	1	1,51
2009	-	1	1	1,51
2010	1	-	1	1,51
2012	1	-	1	1,51
2013	1	-	1	1,51
2014	-	2	2	3,06
2015	3	1	4	6,06
2016	8	1	9	13,63
2017	11	1	12	18,18

2018	6	5	11	16,66
2019	9	5	14	21,21
2020	6	3	9	13,63
Toplam	47	19	66	100

Tablo 2’de verilen bilgilere bakıldığında yazma becerisinin eğitimi ile ilgili ilk tezin 2006 yılında yapıldığı görülmektedir. 2006-2020 arası döneme bakıldığında 2007, 2008, 2011 yıllarında konu ile ilgili hiçbir lisansüstü tez yapılmadığı dikkat çekmektedir. Yine 2006, 2009, 2010, 2012 ve 2013 yıllarında 1’er tane; 2014’te 2 tane; 2015’te 4 tane; 2016’da 9 tane; 2017’de 12 tane, 2018’de 11 tane; 2019’da 14 tane ve 2020 yılında 9 tane lisansüstü tez yapıldığı görülmektedir. Elde edilen bulgulara göre yazma eğitimi ile ilgili tezlerin 2015 yılından sonra hızlı bir artışa geçtiği, en çok tezin 2019 yılında yazıldığı ve sonrasında tekrar düşüşe geçtiği söylenebilir.

Araştırmanın “Üniversite” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 3’te yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve üniversitelere göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 3. Lisansüstü tezlerin üniversitelere dağılımı

Üniversite Adı	Yüksek Tezi	Lisans	Doktora Tezi	f	%
Gazi Üniversitesi	6		4	10	15,15
Hacettepe Üniversitesi	4		5	9	13,63
İstanbul Üniversitesi	5		-	5	7,57
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	4		-	4	6,06
Atatürk Üniversitesi	1		2	3	4,54
Akdeniz Üniversitesi	3		-	3	4,54
Sakarya Üniversitesi	1		2	3	4,54

İnönü Üniversitesi	-	3	3	4,54
Dokuz Eylül Üniversitesi	3	-	3	4,54
Mersin Üniversitesi	2	-	2	3,03
Ankara Üniversitesi	1	1	2	3,03
Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	1	1	2	3,03
Necmettin Erbakan Üniversitesi	1	1	2	3,03
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2	-	2	3,03
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	-	2	3,03
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	2	-	2	3,03
Nevşehir Hacı Bektaş Veli	1	-	1	1,51
Mustafa Kemal Üniversitesi	1	-	1	1,51
Gaziantep Üniversitesi	1	-	1	1,51
Bülent Ecevit Üniversitesi	1	-	1	1,51
Başkent Üniversitesi	1	-	1	1,51
Giresun Üniversitesi	1	-	1	1,51
Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	1	-	1	1,51
Pamukkale Üniversitesi	1	-	1	1,51
Kocaeli Üniversitesi	1	-	1	1,51
Toplam	47	19	66	100

Tablo 3'e göre yazma becerisinin eğitimi ile ilgili lisansüstü tezlerin 25 üniversite tarafından yazıldığı tespit edilmiştir. Tezlerin üniversitelere göre dağılımı incelendiğinde en çok tezin Gazi Üniversitesinde (10) sonra da Hacettepe Üniversitesinde (9) yapıldığı dikkat çekmektedir. Diğer üniversitelere bakıldığında bir üniversitede 5, bir üniversitede 4, beş üniversitede 3'er, yedi üniversitede 2'şer ve dokuz üniversitede de 1'er lisansüstü tez yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan tezler incelendiğinde bütün üniversitelerde yüksek lisans tezi yapıldığı sadece İnönü Üniversitesinde yüksek lisans tezi yapılmayıp, doktora tezi yapıldığı dikkat çeken bir durumdur. Bunun yanı sıra doktora tezlerinin de sadece 8

üniversitede yapılmış olması ve en çok doktora tezi yapılan üniversitelerin Ankara’da olması da dikkat çekmektedir.

Araştırmanın “Ana Bilim Dalı” ve “Enstitü” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 4’te yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve ana bilim dalı ve enstitülere göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 4. Lisansüstü tezlerin ana bilim dallarına ve enstitülere dağılımı

	Bölüm/Alan	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
ANA BİLİM DALI	Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı	17	6	23	34,84
	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı	13	6	19	28,78
	Türkiyat Araştırmaları Ana Bilim Dalı	6	6	11	16,66
	Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretimi Ana Bilim Dalı	4		4	6,06
	Dilbilim Ana Bilim Dalı	2	26	4	6,06
	Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı	2		2	3,03
	Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Ana Bilim Dalı	1		1	1,51
	Belirtilmemiş	3		3	4,54
	Toplam	47	19	66	100
ENSTİTÜ	Eğitim Bilimleri Enstitüsü	26	12	38	57,57
	Sosyal Bilimler Enstitüsü	17	2	19	28,78
	Türkiyat Araştırmaları	4	5	9	13,63
	Lisansüstü Eğitimler Enstitüsü	2	-	2	3,03
	Toplam	47	19	66	100

Tablo 4’te verilen bilgiler incelendiğinde yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi ile ilgili yapılmış 66 çalışmadan 23’ü Türkçe eğitimi ana bilim dalında, 19’u Türkçe ve Sosyal bilimler eğitimi ana bilim dalında, 11’i Türkiyat araştırmaları ana bilim dalında, 4’ü yabancı dil olarak Türkçenin öğretimi ana bilim dalında, 4’ü dilbilim ana bilim dalında, 2’si Türk dili ve edebiyatı ana bilim dalında, 1’i ortaöğretim sosyal alanlar eğitimi ana bilim dalında yapılmış ve 3 tezin de ana bilim dalı belirtilmemiştir. Ana bilim dalı belirtilmeyen bu tezlerden biri Türkçe eğitimi tezli yüksek lisans programında, ikisi yabancı dil olarak Türkçe öğretimi bilim dalında yapılmıştır. Ulaşılan bilgilere göre tezlerin çoğunun Türkçe eğitimi ana bilim dalında ve eğitim bilimleri enstitüsünde yapıldığı görülmektedir.

Araştırmanın “Konu” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 5’te yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve konularına göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 5. Lisansüstü tezlerde konu dağılımı

Konu	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
Model/Yöntem/Teknik vs. etkisi	15	10	25	37,87
Yazım yanlışları	13	-	13	19,69
Yazma sorunları	6	2	8	12,12
Yazma türleri	4	2	6	9,09
Bağdaşıklık	2	1	3	4,54
Aksiyon araştırması	1	-	1	1,51
Ana diller/dil aileleri	-	1	1	1,51
Ders kitapları	1	-	1	1,51
Söz varlığı	-	1	1	1,51

Tutum ve kaygı	1	-	1	1,51
Karşılaştırma	1	-	1	1,51
Öğrenci görüşleri	1	-	1	1,51
İzlençe önerisi	-	1	1	1,51
Materyal tasarımı	1	-	1	1,51
Yenilenmiş Bloom Taksonomisi	1	-	1	1,51
Toplam	47	19	66	100

Tablo 5’te görüldüğü üzere YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilen yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi ile ilgili yapılmış çalışmalar incelendiğinde 15 farklı konuda lisansüstü tezin yapıldığı görülmektedir. Bu konulardan en fazla tezin farklı model/yöntem/teknik vs. uygulanmasına yönelik olduğu (%37,87), daha sonrasında ise yazım yanlışları (19,69), yazma sorunları (%12,12), yazma türleri (9,09) ve bağdaşıklık (4,54) konularında yapıldığı tespit edilmiştir. Geriye kalan 10 konuda ise birer kez çalışma yapılmıştır. Hem yüksek lisans hem de doktora tezinin yapıldığı model/yöntem/teknik vs. etkisi, yazım yanlışları, yazım sorunları ve bağdaşıklık olmak üzere dört konu vardır.

Araştırmanın “Yöntem” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 6’da yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve kullanılan yönteme göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 6. Lisansüstü tezlerde yöntem dağılımı

Araştırma Yöntemi	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
Nitel	20	3	23	34,84
Nicel	13	3	16	24,24
Karma	10	13	23	34,84
Belirtilmemiş	4	-	4	6,06
Toplam	47	19	66	100

Tablo 6’da görüldüğü üzere YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilen çalışmalar incelendiğinde yapılan tezlerden 23’ünün nitel yöntemle, 16’sının nicel yöntemle, 23’ünün karma yöntemle ve 4’ünün yönteminin belirtilmemiş olduğu görülmektedir. Nitel yöntemin ve karma yöntemin kullanıldığı tezlerin sayısı eşit olmasına rağmen nitel yöntemle en fazla yüksek lisans tezlerinin yazıldığı karma yöntemle de en fazla doktora tezlerinin yazıldığı dikkat çekmektedir. Bir diğer dikkat çeken nokta yöntemlerin belirtilmediği tezlerin hepsinin yüksek lisans tezi olmasıdır.

Araştırmanın “Desen” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 7’de yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yazılan ve desenine göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 7. Lisansüstü tezlerde kullanılan desenlerin dağılımı

Araştırma Deseni	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
Doküman incelemesi/analizi	13	4	17	20,48
Betimsel tarama	6	4	10	12,04
DeneySEL araştırma	4	5	9	10,86
İçerik analizi	6	3	9	10,86
Yarı deneysel araştırma	5	4	9	10,86

Durum çalışması	4	2	8	9,63
Tarama modeli	6	2	8	9,63
Eylem araştırması	1	2	3	3,61
Ön test-son test	2	-	2	2,40
İlişkisel tarama	2	-	2	2,40
Olgubilim (Fenomoloji)		2	2	2,40
Deney-kontrol grubu uygulaması	1	-	1	1,20
Ardışık sıralı desen	-	1	1	1,20
Odak grup görüşmesi	1	-	1	1,20
Aksiyon araştırması	1	-	1	1,20
		Toplam	83	100

Tablo 7’de görüldüğü üzere YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden ulaşılan çalışmalar incelendiğinde erişilen 66 lisansüstü tezde 15 farklı desenin 83 defa kullanıldığı tespit edilmiştir. En fazla kullanılan araştırma desenleri sırasıyla doküman incelemesi (17), betimsel tarama (10), deneysel araştırma (9), içerik analizi (9), yarı deneysel araştırma (9), durum çalışması (8) ve tarama modeli (8)’dir. Diğer araştırma desenlerinin kullanım oranı dörtten azdır.

Araştırmanın “Veri Toplama Aracı” Başlığına Yönelik Bulguları

Tablo 8’de yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretilmesiyle ilgili yazılan ve veri toplama aracına göre incelenen tezlerin bulguları verilmiştir.

Tablo 8. Lisansüstü tezlerde kullanılan veri toplama araçlarının dağılımı

Veri toplama aracı	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi	f	%
Doküman	30	10	40	34,48
Kişisel Bilgi Formu/Anketi	11	10	21	18,10

Form/Anket	8	10	18	15,51
Ölçek	5	9	14	12,06
Görüşme	3	2	5	4,31
Ön test-son test	3		3	2,58
Günlük	1	2	3	2,58
Dereceli puanlama anahtarı	-	3	3	2,58
Envanter	-	2	2	1,72
Veri çözümleme formu	2	-	2	1,72
Gözlem		2	2	1,72
Çözümleme tablosu	1	-	1	0,86
Rubrik	-	1	1	0,86
Araştırmacı soruları	1	-	1	0,86
		Toplam	116	100

Tablo 8’de görüldüğü üzere YÖK Ulusal Tez Merkezi’nden elde edilen çalışmalar incelendiğinde 14 farklı veri toplama aracının kullanıldığı görülmektedir. En fazla kullanılan veri toplama araçları doküman (40), kişisel bilgi formu (21), form/anket (18) ve ölçek (14)’tir. Tablo incelendiğinde tezlerin genelinde birden fazla veri toplama aracının kullanıldığı dikkat çekmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimiyle ilgili yapılan bu çalışmada öne çıkan sonuçlara, sonuçların literatürdeki diğer araştırmalarla karşılaştırılmasına aşağıda yer verilmiştir.

Yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin öğretimi bağlamında yapılan tezler tarandığında 47’si yüksek lisans tezi ve 19’u doktora tezi

olmak üzere 66 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Yapılan inceleme sonucunda lisansüstü tezlerin büyük bir kısmının yüksek tezi olduğu görülmektedir. Erişilen tezlerin yıllara göre dağılımı incelendiğinde ilk tezin 2006 yılında yapıldığı, 2014 yılına kadar yılda bir tane tezin yapıldığı ve 2014 yılından sonra, yapılan tezlerde bir artış yaşanarak en fazla tezin 2019 yılında yapıldığı tespit edilmiştir. Bu sonuca ulaşılmada yabancılara Türkçe öğretimi alanının yeni bir alan olarak ortaya çıkması ve zamanla önem kazanmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Yapılan tezlerin yapıldığı üniversitelerin dağılımına bakıldığında ise en fazla tezin Ankara’da yer alan Gazi Üniversitesinde %15,15 ve Hacettepe Üniversitesinde %13,63 yapıldığı tespit edilmiştir. Bu durumda Ankara’nın birçok yönden gelişmiş bir şehir olmasının ve bu üniversitelerde Yabancılara Türkçe Öğretim Merkezinin (TÖMER) bulunmasının etkili olduğu söylenebilir. Lisansüstü tezlerin yapıldığı ana bilim dalları ve enstitüler incelenmiş en fazla tezin yapıldığı ana bilim dalının Türkçe eğitimi ana bilim dalı olduğu ve en fazla tezin yapıldığı enstitünün eğitim bilimleri enstitüsü olduğu tespit edilmiştir. Ulaşılan bu sonuçta Türkçe eğitimi ana bilim dalının yabancılara Türkçe öğretimi ana bilim dalından daha köklü ve ana dil öğretiminin daha öncelikli olması etkili olabilir. Araştırmada yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi bağlamında yapılan tezlerin konuları incelendiğinde 15 farklı konuda; en fazla tezin model/yöntem/teknik konusunda yapıldığı, bu 15 konunun yarıdan fazlasının üzerinde sadece birer kez çalışıldığı tespit edilmiştir. Türkiye’nin jeopolitik konumu ve ülkeye gelen yabancı öğrenciler göz önüne alındığında yapılan çalışmaların konu bakımından yetersiz olduğu düşünülmektedir. Yapılan tezlerin kullandıkları yöntemlere göre

sonuçlarına bakıldığında en fazla kullanılan yöntem olan, nitel yöntem ve karma yöntem oranlarının eşit olduğu %34,84 görülmektedir. Karma yöntemin daha çok doktora tezlerinde kullanılmasının öğrencilerin bilgi ve deneyim düzeyleriyle ilgili olduğu düşünülmektedir. Lisansüstü tezlerde kullanılan araştırma desenleri incelendiğinde 66 lisansüstü tezde 15 farklı araştırma deseninin 83 defa kullanıldığı ve en fazla doküman incelemesi deseninin kullanıldığı tespit edilmiştir. Araştırma desenlerinin sayısının tez sayısından fazla olması karma yöntemin kullanıldığı çalışmalarda birden fazla araştırma deseninin kullanılmasıyla açıklanabilir. En fazla doküman incelemesi deseninin kullanılması ise yazma eğitiminin daha çok çeşitli dokümanlar (kompozisyon, sınav, ödev, form, anket vs.) aracılığıyla ölçülüp değerlendirilmesinden kaynaklanıyor olabilir. Son olarak da araştırmada incelenen lisansüstü tezlerin veri toplama araçlarına bakıldığında tezlerde en fazla dokümanların kullanıldığı belirlenmiştir. Bu durum yazma eğitiminin kendi doğasından kaynaklanmaktadır.

Araştırmanın sonuçları alan yazında ulaşılan diğer çalışmaların sonuçlarıyla karşılaştırılarak aşağıda sunulmuştur. Alan yazında doğrudan yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi üzerine yapılmış bir tez inceleme çalışmasına ulaşılamadığı için araştırmanın sonuçları genel olarak Türkçe eğitimi ve bu alanda yapılmış lisansüstü tezlerin incelenmesine yönelik çalışmaların sonuçları ile karşılaştırılıp değerlendirilmiştir.

Varişoğlu, Şahin ve Göktaş (2013) 2000-2011 tarihleri aralığında yayımlanan Türkçe eğitimi araştırmalarının konu alanlarını, yöntemlerini, araştırmalarda kullanılan veri toplama araçlarını, veri analiz yöntemlerini

tespit etmeyi amaçladıkları araştırmada 558 makaleyi incelemiştirler. Araştırma sonuçlarına göre konu alanı bakımından en çok okuma eğitimi üzerine araştırma yapıldığı; makaleler yöntem bakımından incelendiğinde nicel yöntemin kullanıldığı çalışmaların sayıca fazla olduğu; çalışmalarda veri toplama aracı olarak en çok dokümanların kullanıldığı tespit edilmiştir. Varışoğlu, Şahin ve Göktaş'ın (2013) çalışmasının yöntem sonucu yapılan araştırmanın yöntem sonucu ile farklılık göstermektedir. Varışoğlu, Şahin, Göktaş (2013) çalışmasında tezlerde en çok nicel yöntemin kullanıldığını tespit ederken yapılan araştırmada en çok karma ve nitel yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. İki araştırmanın sonucu en çok kullanılan veri toplama aracının dokümanlar olması noktasında benzerlik göstermektedir. Son olarak da en çok çalışma yapılan konu alanının okuma eğitimi olması yazma eğitimi çalışmalarının yetersiz olması bu becerinin eğitimine daha fazla önem verilmesi gerektiği sonucu ile benzerlik göstermektedir.

Türkçe eğitimine yönelik olarak hazırlanan lisansüstü tezlerin değerlendirildiği çalışmada Akyüz, Almaz, Avcı ve Daşöz (2011) tarafından 43'ü doktora tezi olmak üzere 477 lisansüstü tez incelenmiştir. Araştırmanın sonucuna göre tezlerin büyük bir çoğunluğunun Sosyal Bilimler Enstitülerinde hazırlandığı, incelenen tezlerin 46'sının Türkçe eğitimi alanı dışında hazırlandığı belirtilmiştir. Ayrıca bu çalışmada, değerlendirilen tezlerin 127'sinin yöntem/desen bilgisinde eksiklerin bulunduğu; yöntemine ulaşılanların büyük bir kısmında nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu araştırmanın sonuçları tezlerin en çok yapıldığı enstitü noktasında farklılık, yapılan tezlerin sadece Türkçe eğitimi alanı ile sınırlı kalmadığı noktasında, yöntem/desen

bilgisinde eksiklik olduğu konusunda ve en çok nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı noktasında benzerlik göstermektedir.

Büyükikiz (2014) tarafından yabancılara Türkçe öğretiminde 1981-2012 yılları arasında hazırlanan lisansüstü tezlerin tarandığı çalışmada 2'si doktora tezi olmak üzere 147 lisansüstü teze ulaşılmıştır. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, tezlerin 2006-2012 yılları arasında en çok hazırlandığı; en çok dil bilgisi yanlışlarını betimleyen ve ders kitaplarını inceleyen çalışmaların olduğu; konu alanı olarak yazma becerisine yer verilen çalışmaların sayıca fazla olduğu tespit edilmiştir. Büyükikiz'in (2014) çalışması yapılan araştırma ile tezlerin en çok yapıldığı yıl aralığı noktasında farklılık görülmektedir. Yapılan araştırmada yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik yapılan tezlerin özellikle 2016 yılından sonra artışa geçtiği tespit edilmiştir. Yapılan araştırmanın ve Büyükikiz'in (2014) çalışmasının sonucu incelenen tezlerin çoğunluğunun yüksek lisans tezi olması noktasında örtüşmektedir.

Coşkun, Balcı ve Özçakmak'ın (2013) tarafından yapılan araştırmada yazma eğitimiyle ilgili 168 tez incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre bu tezlerin büyük bir kısmının 2006-2010 yılları arasında tamamlandığı, bu tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın yıllara göre sonucu, araştırmanın yıllara göre sonucu ile farklılık göstermektedir. Bu farklılıkta yabancılara Türkçe öğretimi alanının kuruluşu ve önem kazanma sürecinin etkili olduğu düşünülmektedir. Coşkun, Balcı ve Özçakmak'ın (2013) çalışması ve yapılan araştırmada incelenen tezlerin büyük çoğunluğunun yüksek lisans düzeyinde olması noktasında benzerlik göstermektedir. Bu durumda

üniversitelerin doktora öğrenci alımlarının ve doktora programlarının yüksek lisansa göre daha az olmasının etkili olduğu söylenebilir.

Doğan ve Özçakmak (2014) dinleme becerisi ile ilgili yaptıkları araştırmada 10'u doktora tezi olmak üzere 1998-2013 yılları arasında yayımlanan 49 tez ele alınmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, tezlerin konu olarak daha çok yaklaşım, strateji, yöntem ve tekniklerine yönelik olduğu; hedef kitle bakımından en fazla ilköğretim ikinci kademeyle yönelik olarak hazırlandığı; dinleme becerisine yönelik araştırmaların yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Bu çalışmanın sonuçları, yapılan araştırmanın sonuçlarıyla dört temel dil becerisine yönelik yapılan tezlerde en fazla model/yöntem/teknik konularına yer verilmesi ve yazılan tezlerin sayıca yetersiz görülmesi noktasında benzerlik göstermektedir.

Akaydın ve Çeçen (2015) tarafından yapılan araştırmada ise, 1990-2013 yılları arasında okuma becerisiyle ilgili 232 makale incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre makalelerde en çok tarama yönteminin kullanıldığı; konu bakımından ise okuduğunu anlama konusunda makale yazıldığı; tutum, algı testlerin en çok kullanılan veri toplama araçları olduğu; örneklem olarak çoğunlukla ilköğretim/ortaokul öğrencilerinin seçildiği tespit edilmiştir. Akaydın ve Çeçen'in (2015) araştırmasının sonucu en çok kullanılan yöntem noktasında ve en çok kullanılan veri toplama araçları noktasında farklılık göstermektedir. Bu farklılığın beceri alanlarının farklı olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tok ve Potur (2015) tarafından yapılan araştırmada 2010-2014 yılları arasında yayımlanan yazma eğitimini konu alan 38'i doktora tezi olmak üzere 164 lisansüstü tez ve 127 makale incelenmiştir. Araştırmada

incelenen çalışmalar hedef kitle, ilişkili olduğu alan, kullanılan yöntem ve yazma eğitimindeki eğilimler bakımından değerlendirilmiştir. İncelenen çalışmalarda yazmanın okuma ve ilk okuma ile ilişkilendirilerek ele alındığı ve yöntem olarak nicel araştırmaların daha çok tercih edildiği görülmüştür. Bu araştırmanın sonucu incelenen tezlerin çoğunun yüksek lisans tezi olması noktasında benzerlik, en çok kullanılan yöntem bakımından farklılık göstermektedir.

Göçer ve Arslan (2018) tarafından yapılan araştırmada dil bilgisi öğretimi üzerine hazırlanmış 11'i doktora tezi olmak üzere 60 tez incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre dil bilgisi öğretimine yönelik olarak hazırlanmış tez sayısının en fazla olduğu yıl 2011-2017 yılları arasındadır. Tezlerin en çok Sosyal Bilimler Enstitüsü çatısı altında yürütüldüğü; en çok Atatürk ve Gazi Üniversitesinde dil bilgisi öğretimi konusu hakkında çalışma yapıldığı; tezlerin hedef kitlesinin ortaokul öğrencilerinin olduğu; yöntem olarak ise en çok nitel yöntemin kullanıldığı tespit edilmiştir. Göçer ve Arslan'ın (2018) çalışmasının sonucu; en çok yapılan tezin yüksek lisans tezi olduğu, en çok tezin Gazi Üniversitesinde yapıldığı ve en çok nitel yöntemlerin kullanıldığı noktasında benzerlik, en çok tezin yapıldığı enstitü noktasında farklılık göstermektedir.

Sonuç olarak yabancılara Türkçe öğretiminde yazma becerisinin eğitimi ile ilgili yapılan tezlerin ve bu alana yönelen araştırmacıların sayısı giderek artmaktadır. Gelişime açık olan bu alanda araştırılacak çok farklı konular bulunmaktadır. Yazma becerisini ölçmeye yönelik ölçekler geliştirilerek farklı kurumlardaki ve farklı düzeylerdeki öğrencilerin durumları tespit edilebilir. Ülkemizde her geçen yıl sayısı artan TÖMER'ler diğer devlet

kurumları ile iş birliği yaparak bu alanda yapılacak araştırmalara ışık tutabilir.

Çıkar Çatışması ve Etik Bildirimi

Çalışmada çıkar çatışmasına yol açacak herhangi bir husus bulunmadığını ve araştırmamanın tüm süreçlerinde etik kurallara uyulduğunu beyan ederim.

Kaynakça

- [1] Akaydın, Ş., ve Çeçen, M. A. (2015). Okuma becerisiyle ilgili makaleler üzerine bir içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 40(178).
- [2] Aktaş, E., ve Yurt, S. U. (2015). Türkçe eğitimi alanındaki makale özetlerine yönelik bir içerik analizi. *Turkish Studies (Elektronik)*, 10(7), 73-96.
- [3] Altunbay, M. (2019). Yazma eğitiminin temel kavramları. Ü. Şen (Ed.), *Dil Eğitiminin Temel Kavramları içinde* (87-102). Ankara: Pegem Akademi.
- [4] Balcı, A. (2012). Türkiye'de çocuk edebiyatı üzerine hazırlanan lisansüstü tezler hakkında bir meta-analiz çalışması. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(17), 195-206.
- [5] Balcı, A., Coşkun, E., ve Özçakmak, H. (2013). Trends in reading education: an analysis of postgraduate theses written in Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 93, 1574-1579.
- [6] Bárkányi, Z., Melchor-Couto, S. (2017). Foreign language anxiety on a massive open online language course. In K. Borthwick, L. Bradley ve S. Thouësny (Eds), *CALL in a climate of change: adapting to turbulent global conditions – short papers from EUROCALL* 24-29.

- [7] Bartan, Ş.Ö. (2017). The effects of reading short stories in improving foreign language writing skills. *The Reading Matrix: An International Online Journal*. 17(1) 59-74.
- [8] Bourina, H., Dunaeva, A,L. (2019). Role of hypertext in Teaching foreign Languages. *E Learning and Digital Media*. 16(2) 110–121.
- [9] Bozkurt, B. Ü., ve Uzun, N. E. (2015). Türkçenin eğitimi-öğretimine ilişkin bir alanyazını değerlendirmesi: uluslararası bilimsel toplantılarda eğilimler/yönelimler. *Journal of Language Education and Research*, 1(2), 1-15.
- [10] Büyükikiz, K. (2011). *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişki üzerine bir araştırma*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- [11] Büyükikiz, K. (2014). Yabancılara Türkçe Öğretimi Alanında Hazırlanan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir İnceleme. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(25), 203-213.
- [12] Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. (29. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- [13] Cahyadi, S, D., Muhammad, S. (2020). A modified roundtable technique based on process approach to promote the students' writing achievements in foreign language setting. *International Journal of Education and Practice*. 8, 149-157 DOI: 10.18488/journal.61.2020.81.149.157
- [14] Chen, W, C. (2018). Integrating creativity into an English as a foreign language reading classroom. *TESOL J.* 2018;9:e384.

<https://doi.org/10.1002/tesj.384>

[15] Demir, F. (2017). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde yazma becerisi geliştirmeye yönelik öykü kullanımı: b2 düzeyi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları, Ankara.

[16] Dobao A.F. (2020). Collaborative writing in mixed classes: what do heritage and second language learners think? *Foreign Language Annals*.53. 48–68. <https://doi.org/10.1111/flan.12446>.

[17] Doğan, Y. ve Özçakmak, H. (2014). Türkçe öğretmeni adaylarının dinlediğini özetleme becerilerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(28), 153-176.

[18] Durmuş, M. (2013). *Yabancılara Türkçe öğretimi*, Ankara:Grafiker Yayınları.

[19] Ekinci, Z. (2018). *İşbirlikli yazma etkinliklerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Abant İzzet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Estitüsü, Bolu.

[20] Ekmekçi, E. (2018). Exploring Turkish efl students' writing anxiety. *The Reading Matrix: An International Online Journal*. 18(1). 158-175.

[21] Erol, S. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde söz varlığı ve sözcük öğretimi üzerine bir değerlendirme: 1981-2021 lisansüstü tezler. *Aydın TÖMER Dil Dergisi*, 6(1), 103-120.

[22] Forbes, K. (2019) The role of individual differences in the development and transfer of writing strategies between foreign and first language classrooms, *Research Papers in Education*, 34(4), 445-464, DOI: 10.1080/02671522.2018.1452963

- [23] Göçer, A., ve Arslan, S. (2018). Türkiye’de dil bilgisi öğretimi üzerine hazırlanan lisansüstü tezler hakkında bir meta-analiz çalışması. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(1), 107-122.
- [24] Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi.
- [25] Hamaratlı, E. (2018). *Yabancılara Türkçe öğretiminde kelime ağı oluşturma yönteminin öğrencilerin yazma becerisi ve motivasyonuna etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak.
- [26] Hojnacki, G. S. (2018). The flipped classroom in introductory foreign language learning. *Michigan State University*, East Lansing, MI.
- [27] Huahui, Z. (2018). Exploring tertiary English as a foreign language writing tutors’ perceptions of the appropriateness of peer assessment for writing. *Assessment veEvaluation in Higher Education*. 43(7). 1133-1145, DOI: 10.1080/02602938.2018.1434610
- [28] Huang, Y. Zhang L, J. (2020) Does a process-genre approach help improve students’ argumentative writing in English as a foreign language? *Findings From an Intervention Study, Reading Writing Quarterly*, 36(4), 339-364, DOI:10.1080/10573569.2019.1649223.
- [29] Hyland, K. (2003). *Second Langaage Writing*. Cambridge, UK: CUP.
- [30] Jin, T.i Su, Y., Lei, J. (2020). Exploring the blended learning design for argumentative writing. *Language Learning &Technology*. 24(2). 23-34.
- [31] Kafipour, K. Mahmoudi, E., Khojasteh. (2018). The effect of task-based language Teaching on analytic writing in efl classrooms. *Teacher Education veDevelopment*. 5

<https://doi.org/10.1080/2331186X.2018.1496627>.

[32] Kaldırım, A., ve Tavşanlı, Ö. F. (2018). İş birlikli öğrenme yaklaşımının Türkiye'deki öğrencilerin Türkçe derslerindeki akademik başarılarına etkisi: bir meta-analiz çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 43(194).

[33] Karabulut, İ. (2020). *Farklı yazılı düzeltici geri bildirim türlerinin yazma becerisinde öğrenen özerkliğine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara

[34] Karatay, H. (2011). Okuma eğitimi. *Berikan Yayınevi, Ankara*.

[35] Kaya Bolukbas, F., Yılmaz, M,Y. (2018). The frequency of using idioms in writing for the students learning Turkish as a foreign language. *Educational Research and Reviews*. 13(16). 602-608

[36] Krulatz, A. Iversen, J. (2020) Building inclusive language classroom spaces through multilingual writing practices for newly-arrived students in norway. *Scandinavian Journal of Educational Research*. 64(3), 372-388, DOI: 10.1080/00313831.2018.1557741.

language. *International Online Journal of Education and Teaching (IOJET)*, 6(4). 944-958

[37] Maltepe, S. (2006). *Yaratıcı yazma yaklaşımı açısından Türkçe derslerindeki yazma süreçlerinin ve ürünlerinin değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçenin Eğitimi ve Öğretimi Anabilim Dalı, Ankara.

[38] Marzec Stawiarska, M. (2019). A search for paraphrasing and plagiarism avoidance strategies in the context of writing from sources in a foreign language. In B. Loranc-Paszyk (Ed.), *Rethinking directions in*

language learning and teaching at university level (s. 115-135). Research-publishing.net. <https://doi.org/10.14705/rpnet.2019.31.894>

[39] Mbeudeu, C.D. (2017). Introducing translation-based activities in teaching English as a foreign language: a step towards the improvement of learners' accurate use of words and Expressions in writing. *Research in Pedogogy* 7. DOI: 10.17810/2015.50

[40] Menke M.R., Anderson A. M. (2019). Student and faculty perceptions of writing in a foreign language studies major. *Foreign Language Annals*. 2:388–412. <https://doi.org/10.1111/flan.12396>

[41] Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2016). *Nitel Veri Analizi*. (Çev. Ed: Sadegül Akbaba Altun ve Ali Ersoy). Ankara: Pegem Akademi.

[42] Mulyono, H., Liestyana, A. R., Warni, S., Suryoputro, G., Ningsih, S. K. (2020). Indonesian students' anxiety to write in English as a foreign language across gender and educational levels. *Problems of Education in the 21st Century*, 78(2), 249-262. <https://doi.org/10.33225/pec/20.78.249>

[43] Öztürk, B. (2006). *Öğrencilerin birbirlerinin kompozisyonlarını gözden geçirmesinin (peer revision) yabancı dilde yazmaya etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bilkent Üniversitesi Yabancı Dil Olarak İngilizce Öğretimi Bölümü, Ankara.

[44] Paquot, M. (2015). L1 frequency in foreign language acquisition: Recurrent Word combinations in French and Spanish EFL learner writing. *Second Language Research*. 33(1) 13–32

[45] Saeli, H., Cheng, A. (2019) Effects of L1 Writing Experiences on L2 Writing Perceptions: Evidence From an English as a Foreign Language Context, *Reading Writing Quarterly*, 35(6), 509-524, DOI: 10.1080/10573569.2019.1579129

- [46] Sevim, O. ve Erem, N. H. Ö. (2012). Türkçe eğitimi alanındaki yüksek lisans tezlerinin başlıklarına ve özetlerine eleştirel bir bakış. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 1(3), 174-186.
- [47] Sevim, O. ve İşcan, A. (2012). Türkçenin eğitimi ve öğretimi alanında yapılan yüksek lisans tezlerinde geçen anahtar kelimelere dönük bir içerik analizi. *Electronic Turkish Studies*, 7(1).
- [48] Sun P,P., Yuan R,E. (2018) Understanding collaborative language learning in novice-level foreign language classrooms: perceptions of teachers and students, *Interactive Learning Environments*, 26(2), 189-205, DOI: 10.1080/10494820.2017.1285790
- [49] Şahin, E. Y., Kana, F., ve Varışoğlu, B. (2013). The research trends of postgraduate dissertations in Turkish education departments Türkçe eğitimi bölümlerinde yapılan lisansüstü tezlerin araştırma eğilimleri. *Journal of Human Sciences*, 10(2), 356-378.
- [50] Şahin, N. (2019). Türkçe dersi kapsamında gerçekleştirilen yaratıcı yazma uygulamalarının öğrencilerin tutumları üzerindeki etkisinin meta-analiz ile incelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(1), 115-129.
- [51] Şimşek, P. (2017). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde, öğrencilerin ana dilleri ve mensup oldukları dil ailelerinin Türkçe yazma becerisine etkisi.* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara
- [52] Taş, H., ve Okur, A. (2015). Yükseköğretim düzeyinde ana dili öğretimi üzerine bir değerlendirme. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 2(13).
- [53] Teng, S,L., Sun, P., Xu, L. (2018). Conceptualizing writing self-

efficacy in english as a foreign language contexts: scale validation through structural equation modeling. *Tesol Quarterly*. 52 (4). 911-942.

[54] Tok, M., ve Potur, Ö. (2015). Trends of the academic studies in writing education area (2010–2014 years). *Journal of Mother Tongue Education*, 3(4), 1-25.

[55] Uzun, A. (2015). *Yaratıcı yazma etkinliklerinin Çinli öğrencilerin yabancı dil olarak Türkçe yazma becerilerine etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

[56] Uzun, K., ve Zehir Topkaya, E. (2018). The effect of genre-based instruction on foreign language writing anxiety among pre-service English teachers. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 14(4), 243-258.

[57] Varışoğlu, B., Şahin, A., ve Göktaş, Y. (2013). Türkçe eğitimi araştırmalarında eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13(3), 1767-1781.

[58] Yang, S. (2020). Critical pedagogy for foreign-language writing. *L2 Journal*, 12 (2). 110-127.

[59] Zengin, B. (2019). Use of film scripts and their translations in teaching English as a foreign

[60] Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.